

Bildande av naturreservatet Stora Rom i Karlskrona kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, om bildande av naturreservat för det på bifogad karta angivna området, omfattande fastigheten Stora Rom 3:8 och del av Stora Rom 3:9 jämte för Björkenäs 17:3 m fl fastigheter samfällad mark belägen vid Östersjön och betecknad med S på kartan. Det till länsväg 748 hörande vägområdet ingår ej i reservatet.

Länsstyrelsen beslutar vidare, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m om föreskrifter enligt nedan för naturreservatet.

Naturreservatet skall benämnas **Stora Rom**.

Länsstyrelsen upphäver, med verkan från den dag då beslutet om reservat vunnit laga kraft, förordnandena enligt 19 § naturvårdslagen i dess äldre lydelse (dnr III R13-24-65 och IIIR19-14-67) i den omfattning de berör reservatet.

Administrativa data

Objektnamn	Stora Rom
Objektnummer	10 – 02 – 71
Skyddsform	Naturreservat
Areal	20 ha
Län	Blekinge län
Kommun	Karlskrona
Församling och socken	Jämjö
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Lägesbeskrivning	Väster om väg 748 mellan Jämjö och Torhamn. 16 km O om Karlskrona och ca 6 km S om Jämjö kyrka.
Hänvisning till digitala gränser	
Karta	036 40
Fastigheter	Stora Rom 3:8 och del av 3:9 (väster om väg 748)
Markägare	Staten/Naturvårdsverket samt delägare i samfällighet S enligt karta
Servitut m m	Rätt att anlägga och bibehålla båtbygga samt att använda lämplig gångväg över fastigheten till bryggan.

	Teleledning och kraftledning
Samfälligheter	Lastplan, betecknad med S på kartan, jämte väg,
Nyttjanderätter	Betesrätt
Naturvårdsförvaltare	Länstyrelsen
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	
Naturtyper	Betad ekskog av ristyp 16 ha.
Våtmark	
Naturtyper	Fattigkärr 0,4 ha.
Brukad mark	
Naturtyper	Blandlövhage 1,4 ha, havsstrandäng 0,3 ha, åker 2,5 ha, väg och parkering 0,4 ha.

Beskrivning över området och skälen för beslutet

Reservatet är beläget på västra kusten av Torhamnslandet i östra Blekinge. De högsta delarna av reservatet ligger på ca 25 meter höjd över havet. Berggrunden är granit. I västra kanten finns en betesfälla med en smal strandäng och björkhage. Öster om hagen utbreder sig en utmark. Den består av en urbergsplatå med en brant blockig sluttning i västra delen. På platån finns ekskog, enbuskage, hållmarker och en mosaik av små kärr. Ett av dessa är lekvatten för större vattensalamander. Den är listad i EU:s habitatdirektiv och är rödlistad nationellt som missgynnad samt i IUCN:s Red list of Globally Threatened Animals (1996) som insatsberoende. Enstaka grova vidkroniga ekar, visar att landskapet tidigare varit relativt öppet. Betestrycket har under lång tid varit svagt och utmarken har växt igen med en bitvis tät ekskog. Tillgången på död ved är god. Signalarter som finns i området är myskmadra, murgröna, blåsippa, buskstjärnblomma, gammelgranslav och blåmossa. Rödlistade arter som större vattensalamander och grå skärelav förekommer i området. Av kräldjuren har kopparorm observerats. Odlad mark finns dels som en mindre lyckåker och dels i en smal nord-sydlig sprickdal i reservatets östra kant. Vattenområdet är del av en grund havsvik där det bland annat finns en värdefull kransalgäng. Den som sårbar rödlistade kransalgen raggsträse växer i viken.

Naturresevatet är en del av det område som är av riksintresse för naturvården och friluftslivet och som är betecknade NK20 och FK6 "Hallarumsviken – Torhamns skärgård". I länets naturvårdsprogram är området av klass 1.

Hela området är i Naturvårdsverkets riksomfattande inventering av våtmarker klassat som en mosaik av våtmarker (VMI klass 2). Ekskogen har av regeringen föreslagits ingå i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000 (SE0410130, Stora Rom). Skogsvårdsstyrelsen har avgränsat en nyckelbiotop som består av 16,9 ha ekskog på utmark. Generellt strandskydd gäller intill en bredd av 100 meter från strandlinjen.

Kulturhistoriska värden i området är stenmurar i ägo gränser och mellan inäga och utmark, båtkåsar, grund efter sjöbod samt odlade marker.

De grova ekarna, på vilka det bland annat växer grå skärelav, är liksom den rikliga tillgången på död ved viktiga för insektsfaunan. Ett fortsatt extensivt bete med nötkreatur och god tillgång på död ved är betydelsefulla faktorer för den större vattensalamanderns fortlevnad.

Hela reservatet är beläget i ett större kust- och skärgårdsområde med förordnande enligt 19 § naturvårdslagen i dess äldre lydelse. När reservatsbeslutet vunnit laga kraft finns inte skäl att för reservatet behålla föreskrifterna enligt nämnda lagrum

För att områdets naturvärden och då främst den biologiska mångfalden skall bestå krävs bland annat en väl planerad skötsel. Detta innebär främst ett extensivt bete, friställning av vidkronig ek, röjningar vid våtmarker och i enbestånd. I reservatet finns en sådan skogstyp som Blekinge har ett särskilt ansvar att bevara, nämligen ekkrattskog och ekbestånd med mulmträd. Områdets naturvärden kan långsiktigt säkerställas genom en reservatsbildning.

Syfte

Syftet med reservatet är att

- bevara biologisk mångfald bestående av naturtyper som ingår i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000, arter listade i EU:s habitatdirektiv samt rödlistade arter
- vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i en ekdominerad betad naturskog på utmark med kärr och hållmarker samt i en blandlövhage med havsstrandäng.
- bevara en värdefull naturmiljö i en smal uppodlad dalgång och en mindre lyckåker.
- tillgodose behov av område för friluftslivet

Syftet skall nås genom

- begränsad skötsel i träd- och buskskikt där vidkroniga ekar friställs på utmarken.
- gallringar av träd- och buskskikt vid kärren så att de är öppna och solbelysta.
- en fortsatt extensiv beteshävd med nötkreatur av utmarken.
- att blandlövhagen och strandängen beteshävdas.
- åkerbruk, inklusive skötsel av slåtter- och betesvallar, på den öppna odlingsmarken.
- att invandrande gran röjs bort i hela området.
- att den befintliga strövstigen från parkeringsplatsen genom utmarken och blandlövhagen bibehålls.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att

- uppföra helt ny byggnad eller andra anläggningar
- nyanlägga småbåtsbrygga eller vinterförvara och underhålla båtar
- anlägga väg, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa
- anlägga luft eller markledning

- uppföra flaggstång, mast eller antenn
- bedriva täkt i någon form annat än tångtäkt
- lägga igen öppna diken eller dika
- avverka skog eller bortföra torra träd eller stubbar
- plantera eller så träd, buskar eller andra växter
- inplantera för området främmande växt- eller djurart
- använda kemiska bekämpningsmedel eller tillföra handelsgödsel
- använda parasitbekämpningsmedel t ex avermectiner som utsöndras med spillningen och där är skadligt för insekter

Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet

Markägare och innehavare till särskild rätt till mark och vatten förpliktigas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan, såsom röjning av invandrande gran, röjning av stigar, anordnande av stängsel samt uppsättande av informationsskylt.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet

Utöver vad som annars gäller är det inte tillåtet att

- skada mark
- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
- skada stenmurar eller odlingsrösen
- otillbörligt störa djurlivet
- skada växande eller döda träd och buskar eller vegetation i övrigt
- medföra ej kopplad hund annat än vid jakt
- framföra fordon annat än på härför upplåten väg till parkeringsplatsen
- rida eller cykla annat än på väg till parkeringsplatsen
- tälta eller ställa upp husvagn eller husbil
- göra upp eld annat än på härför iordningställd plats
- på störande sätt nyttja radio, cd-bandspelare eller på annat sätt åstadkomma störande buller
- nyttja området för övningar som verkar störande på naturen eller på allmänhetens friluftsliv
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- samla in fjärilar eller skalbaggar
- bedriva vetenskaplig forskning eller undersökningsverksamhet

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken skall inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltaren att sköta området enligt till beslutet hörande skötselplan, ej heller för skogsvårdsstyrelsen att underhålla markeringar för befintlig skogsskadedyta och där följa

utvecklingen av skador på ek. Föreskrifterna skall vidare inte hindra nyttjande av samfälligheten och servitut eller underhåll och reparationer av befintligt ledningsnät.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen den till beslutet hörande skötselplanen. Reservatet skall förvaltas av Länsstyrelsen.

Ärendets handläggning

Fastigheterna Stora Rom 3:8 och 3:9 överfördes 1969 från jordfonden till naturvårdsfonden. Syftet härmed var att kunna ge området ett skydd enligt naturvårdslagen. Åtgärder har utförts av den tidigare naturvårdsförvaltaren skogsvårdsstyrelsen för att göra området tillgängligt för friluftslivet. Bland annat har en tillfartsväg samt parkeringsplats och stigar anlagts. Vidare har röjningar skett kring vissa större ekar.

Skogsvårdsstyrelsen har 1993 avgränsat 16,9 ha av ekskogen som nyckelbiotop. Regeringen har föreslagit att 16,6 ha av Stora Rom 3:8 avsätts till det ekologiska nätverket Natura 2000. Skötselplanering av området har utförts av Länsstyrelsen under 2001.

Ett förslag till naturreservat har remissbehandlats under 2001. Yttrande över förslaget har inkommit från Naturvårdsverket, Försvarmakten, Skogsvårdsstyrelsen, Karlskrona kommun och Blekinge museum. Samtliga remissinstanser har tillstyrkt reservatsbildningen. Fastighetsförteckning har upprättats av Lantmäterimyndigheten. Skanova (Telia) och Sydkraft AB har som innehavare av ledningsrätt yttrat sig över förslaget och tillstyrkt detta under förutsättning att befintliga anläggningar får underhållas. Sydkraft förbehåller sig rätten att vid underhåll och förnyelse av anläggningarna få använda terränggående fordon samt att omgående få åtgärda fel som orsakats av träd eller annan vegetation. Ägarna till samfälligheten inom Stora Rom 3:8 samt återstående innehavare av särskild rätt inom området har förelagts att yttra sig. Synpunkter har i skrivelser inkommit från Evan Knutsson samt Agneta Fredriksen och Jan-Olof Svensson samt från Sven-Ingvar Larsson, Anders Romstig, Roland Olsson och Carl-Erik Ohlsson.

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den dag det vunnit laga kraft.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog ordföranden t f landshövding Per Arne Andreasson och ledamöterna Kerstin Andersson, Carl-Eric Birgersson, Jan Björkman, Annika Börjesson, Jonny Gylling, Stig Janzon, Karin Jeppson, Bernth Johnson, Gustav Nilsson, Yngve Svensson, Willy Söderdahl, Nils Ingmar Thorell, Jens Åberg och Agneta Åhrberg

I beslutet deltog även länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Nils-Gustaf Nydolf, biolog Lars-Göran Olsén och naturvårdsdirektör Lars Bergenudd, den sistnämnde föredragande.

Per Arne Andreasson

Lars Bergenudd

Kungöres i länets författningssamling, ortstidning och ORIS

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan med bilagor
3. Hur man överklagar (B:1)

Sändlista

Kopia av beslut + bilagorna 1 och 2 till:

Naturvårdsverket, 2 ex + bilaga 3

Skogsvårdsstyrelsen, Box 234, 291 23 Kristianstad och Blekinge östra distrikt, Box 157, 372 22 Ronneby

Lantmäterimyndigheten, Box 524, 371 23 Karlskrona

Vägverket, Box 513, 371 23 Karlskrona

Syd kustens marinkommando, 3 ex

Polismyndigheten Karlskrona

Karlskrona kommun. 3 ex + bilaga 3

Telia, Kristianstad + delgivningskvitto

Sydkraft Elnät Syd AB, Nobelvägen 66, 205 09 Malmö + delgivningskvitto

Ägarna till samfällighet S enligt karta + delgivningskvitto och bilaga 3 + meddelande

Jan Olof Svensson, Stora Rom, Pl 558, 373 00 Jämfjö

Agneta Ros-Marie Fredriksen, Stora Rom, Pl 558, 373 00 Jämfjö

Carl-Eric Frans Olsson, Björkenäs 965, 373 00 Jämfjö

Gunnar Roland Olsson, L Hammar 1, Pl 247, 370 42 Torhamn

Anders Olof Romstig, Stora Rom 560, 373 00 Jämfjö

Sven Ingvar Larsson, Stora Rom 3, Pl 548, 373 00 Jämfjö

Ägarna till angränsande fastigheterna Stora Rom 3:11 och 3:16, Säby 5:10, 22:1, 25:2, 25:4, Stora Hammar 2:30.

Knut Rubin Henry Olssons Dödsbo, Stora Rom 3, PL 547, 373 00 Jämfjö. + delgivningskvitto + meddelande

Tore Per-Olof Andersson, Säby 5, 373 02 Ramdala

Sven-Gunnar Andersson, Säby 22, Branthalla, PL 546, 373 00 Jämfjö.

Karl Gunnar Gustavsson, Branthalla, 373 00 Jämfjö

Bernt Christer Johansson, Säby 7, 373 02 Ramdala

Bengt Åke Ronny, Åkesson, Ronnevägen 26, 370 43 Sturkö

Sture Holgersson Stora Hammar, PL 248, 370 42 Torhamn

Blekinge Museum

Blekinge läns jaktvårdsförening

Länsförbundet av Svenska Naturskyddsföreningen, c/o Signe Johansson, Västervångv. 18, 374 33 Karlshamn

Karlskrona naturskyddsförening

Blekinge ornitologiska förening

Östra Blekinge Hembygdsförening

Arne Ryberg, Boafallsvägen 10, 293 00 Olofström

Rickard Andersson, Skogstorp svägen 1, 243 91 Höör

Erik Johansson, Ljungvägen 8, 373 00 Jämjöslätt

Sydöstran, Karlskrona
Blekinge läns tidning, Karlskrona
Blekingeposten
Radio Blekinge, Box 305, 371 25 Karlskrona

Miljö-plan 20 ex
Akten + bilagor